

REFERAT Børneudvalget_2018-21 d. 23-09-2019

Mødedato Mandag d. 23. september 2019 kl. 16:45

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltningen.....	3
Budgetforslag 2020 - Børneudvalget.....	4
KL's Børn & Unge Topmøde 2020 - 30 - 31. januar 2020.....	5
Orientering om datatræk med overblik over børns sociale baggrund.....	6
Flere mandlige pædagoger i dagtilbud.....	9
Kommunale handlemuligheder i selvejende daginstitutioner.....	11
Fordeling af daginstitutionspladser og evaluering af praksis for anvisning.....	14
Handleplan for Handicappolitikken 2020.....	19

Punkt 131: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltningen

00.22.04-G01-6-18

Punkt 132: Budgetforslag 2020 - Børneudvalget

00.30.10-S00-2-19

Resume

Budgetforslaget for 2020 forelægges med henblik på høring i fagudvalgene.

Beslutning

Børneudvalget drøftede budgetforslag 2020 og havde ingen bemærkninger til udvalgets område.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Børneudvalget drøfter budgetforslag 2020 og oversender eventuelle bemærkninger på udvalgets område.

Sagsfremstilling

Udvalget forelægges hermed budgetforslaget for 2020. Budgetforslaget består af to dele. Den første del, som vedlægges denne sag, indeholder den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg. Herudover fremgår for hvert udvalg en beskrivelse af udvalgets aktiviteter samt en række indholdsmål, der er centrale for udvalgets arbejde. For hvert udvalg er ligeledes beskrevet, hvilke strategiske udfordringer, der arbejdes med på det respektive udvalgsområde.

Den anden del er et teknisk budgetforslag, der indeholder en udvalgsgennemgang af mere teknisk karakter. Det tekniske budgetforslag offentliggøres på Frederiksberg Kommunes hjemmeside den 24. september 2019.

Gældende for de to dele af det administrative budgetforslag er, at de er udarbejdet med udgangspunkt i en budgetramme svarende til budgettet for 2019. Herudover er eventuelle ændringer som følge af politiske beslutninger eller opgaveændringer indarbejdet.

Grundet den sene økonomiaftale indeholder budgetforslaget 2020 ikke en fuld opdatering af kommunens indtægtsside eller DUT-reguleringer som følge af ændret lovgivning på de enkelte fagområders drift. Eventuelle ændringer som følge heraf følger efter offentliggørelse af budgetmaterialet.

Økonomi

Det administrative budgetforslag på udvalgets område udgør i alt 699,3 mio. kr. i 2020 faldende til 684,5 mio. kr. i 2023 (2020-priser).

Hertil kommer et anlægsbudget på 4,5 mio. kr. i 2020 (jf. direktionens anlægsplan for 2020) - i alt 8,0 mio. kr. i budgetperioden inkl. overslagsår.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Fagudvalg og Magistraten den 23. september 2019, Magistraten den 30. september 2019.

Bilag

Budgetforslag 2020 politiske bemærkninger

Punkt 133: KL's Børn & Unge Topmøde 2020 - 30 - 31. januar 2020

81.44.00-A00-2-19

Resume

KL inviterer til Børn & Unge Topmøde den 30. - 31. januar 2020 i Aalborg Kongres & Kultur Center. Topmødet henvender sig til alle med ansvar for og interesse i 0-18-årsområdet, med oplæg der retter sig til både dagtilbuds- og folkeskoleområdet. Traditionelt har topmødet stor tilslutning med næsten 1.600 deltagere. Tilmelding åbnes den 24. oktober 2019 klokken 10.00. Der er typisk pres på hotel og transport. Med sagen orienteres medlemmerne af Børneudvalget og Undervisningsudvalget om, at forvaltningen bestiller plads til udvalgsmedlemmerne.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Der åbnes for tilmelding til Børn & Unge Topmøde 2020 den 24. oktober 2019 kl. 10.00. Tilmeldingen er foreløbig men efter den 3. januar 2020 endeligt bindende. Børne- og Ungeområdet tilmelder udvalgets medlemmer. Medlemmer, der ikke har mulighed for at deltage, bedes give meddelelse herom senest onsdag den 18. december 2019 til sekretær Louise Andersen på loan15@frederiksberg.dk således, at framelding kan ske uden udgift for kommunen.

Magistraten har tidligere besluttet, at valg af transportform til KL-møder i Aalborg er op til hvert enkelt medlem, idet transporten kan foregå med fly eller bil/tog (sidstnævnte med to overnatninger i Aalborg). Ønskes alternativ rejseform frem for fly, bedes besked givet senest den 23. oktober 2019 til sekretær Louise Andersen på loan15@frederiksberg.dk, således at fly ikke bestilles ved åbningen af tilmeldingen.

Der sendes en erindring til udvalget i løbet af oktober og december 2019.

Mødet bliver reserveret i udvalgsmedlemmernes kalender.

Økonomi

Konferenceafgiften er 3.995,- kroner per deltager, hvortil kommer transport og overnatning. Udgiften afholdes inden for det til formålet afsatte budget.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget, Undervisningsudvalget

Punkt 134: Orientering om datatræk med overblik over børns sociale baggrund

28.06.04-G01-3-19

Resume

Børneudvalget behandlede den 17. september 2018 en sag om med datatræk fra Danmarks Statistik. Datatrækket viser, hvordan børn indskrevet i dagtilbud i Frederiksberg Kommune er fordelt på de enkelte institutioner i kommunen ud fra seks overordnede kategorier: børnenes herkomst, familietyper, familiernes tilknytning til arbejdsmarkedet, familiernes uddannelsesniveau, familiernes samlede indkomst og familiernes indkomsterstattende ydelser. Børneudvalget besluttede at få forelagt en lignende sag i 2019, og skal med denne sag tage orienteringen om fordelingen af børnene i kommunens daginstitutioner til efterretning.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Børneudvalget tager orienteringen om fordelingen af børn i kommunens daginstitutioner, ud fra sociale baggrund, til efterretning.

Sagsfremstilling

Børneudvalget behandlede den 17. september 2018 en sag om datatræk fra Danmarks Statistik. Datatrækket viser, hvordan børn indskrevet i dagtilbud i Frederiksberg Kommune er fordelt på de enkelte daginstitutioner i kommunen. Børneudvalget besluttede at få forelagt en lignende sag i 2019.

I overensstemmelse med Børneudvalgets beslutning, og i overensstemmelse med den seneste sag, har forvaltningen rekvireret samme tabelsæt, som blev forelagt for Børneudvalget i september måned 2018. Tabelsættene giver et overblik over børnenes sociale baggrund på en række områder.

- **Tabel 1**, som viser, hvordan børnene er fordelt på de enkelte institutioner ud fra de seks overordnede kategorier: familietype, børnenes herkomst, familiernes uddannelsesniveau, familiernes tilknytning til arbejdsmarkedet, familiernes samlede indkomst og familiernes indkomsterstattende ydelser.
- **Tabel 2**, som viser fordelingen af børn i de enkelte institutioner opgjort i forhold til såkaldte belastningskriterier under de seks overordnede kategorier.
- **Tabel 3**, som viser den samme fordeling som i tabel 1, men med en præcisering af, om barnet har bopæl i det samme område, som institutionen ligger i.

Belastningskriterierne, som fremgår af tabel 2, er de kriterier, under de overordnede kategorier der, ifølge Danmarks Statistik, giver et overblik over institutionernes antal af børn, der lever under de mest belastede forhold. De seks belastningskriterier under de overordnede kategorier, fremgår af skemaet nedenfor.

Overordnet kategori	Belastningskriterie
Familietype	Børn af enlige forældre
Herkomst	Indvandrere og efterkommere
Uddannelsesniveau	Grundskole
Arbejdsmarkedstilknytning	Arbejdsløse, uddannelsessøgende og kontantshjælpsmodtagere
Indkomstniveau	Familier med en årlig indkomst under 180.000 kr.
Indkomsterstattende ydelser	Over 30 % indkomsterstattende ydelser

Oplysningerne i skemaerne fra Danmarks Statistik er et øjebliksbillede af, hvordan børnene fordeler sig efter de kategorier og kriterier, Danmarks Statistik har fastsat. De data, Danmarks Statistik har anvendt er data fra maj måned 2019. Et opmærksomhedspunkt er, at det er de 0-5-årige, der er med i opgørelsen fra Danmarks Statistik. Børn, der er indmeldt i institutionerne, og som samtidig fylder 6 år i perioden fra januar til maj måned 2019, er således ikke talt med i tabellerne, da udtrækket er et såkaldt standardprodukt fra Danmarks Statistik, hvilket betyder, at opsætningen er generel for alle kommuner. Børn på 6 år, der har fået udsat skolestart, er heller ikke medregnet i tabellerne.

I skemaet nedenfor er en oversigt over, hvor stor en procentvis andel børn, indmeldt i en af kommunens 42 almene institutioner, der opfylder tre eller flere belastningskriterier. Det specialiserede tilbud Magnoliahuset er ikke med i opgørelsen fra Danmarks Statistik, da de børn, der er indmeldt i institutionen, er bosat i hele kommunen, da børnene bliver visiteret til en plads gennem visitationsudvalget.

Af opgørelsen fra Danmarks Statistik fremgår det ikke, hvor mange - tre, fire, fem eller seks - og hvilke af de seks belastningskriterier, børnene opfylder. I den institution, der har den højeste procentdel børn, der opfylder kriterierne, kan det være, at børnene opfylder tre belastningskriterier, mens det kan være, at børnene i en af de institutioner, der har en lav procentvis andel børn, der opfylder kriterierne, opfylder alle seks. Det er ikke muligt at se denne forskel af opgørelsen.

Procentvis andel børn indmeldt i institutionen, der opfylder tre eller flere belastningskriterier   **Antal institutioner**

15 - 20 %	3
10 - 14 %	4
5 - 9 %	10
0 - 4 %	25
I alt	42

* Det specialiserede tilbud Magnoliahuset indgår ikke i opgørelsen

Som det fremgår, er der i tre institutioner, mellem 15 - 20 % af de indmeldte børn, der opfylder tre, fire, fem eller seks af belastningskriterierne; er barn er en enlig forælder, er indvandrer eller efterkommer, hvor den forældre med den højeste uddannelse er grundskole, hvor familiens tilknytning til arbejdsmarkedet er ledighed eller uden for arbejdsstyrken, er barn af et af de 10 % forældre, der tjener mindst i Frederiksberg Kommune eller barn fra familier, hvor mindst 30 % af indkomsten kommer fra overførselsindkomster. Danmarks Statistiks definition på indvandrere og efterkommere er, at indvandrere er født i udlandet, og ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Efterkommere er defineret som borgere født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

I fire institutioner er der mellem 10 - 14 % af de indmeldte børn, der opfylder tre eller flere belastningskriterier, i ti institutioner mellem 5 - 9 % og de resterende (25) institutioner har en andel på mellem 0 - 4 % af de indmeldte børn, der opfylder tre eller flere belastningskriterier.

I skemaet nedenfor fremgår det, hvilke tre institutioner i Frederiksberg Kommune, der har den højeste procentvise andel børn, der opfylder tre eller flere belastningskriterier.

Institution	Antal indmeldte børn maj 2019	Procentvis andel børn, der opfylder 3 eller flere belastningskriterier	Antal børn, der opfylder 3 eller flere belastningskriterier
Stjernen	91	20 %	18
Solmarken	89	19 %	17
Planeten	192	16 %	30

I lignende sag, der blev forelagt Børneudvalget den 17. september 2018, var de tre institutioner med den højeste andel børn, der opfylder 3 eller flere belastningskriterier, Blomsterhaven (21 %), Klatretræet (21 %) og Solmarken (20 %). Som en del af budgetforliget for budget 2019 blev Blomsterhaven lagt sammen med Planeten til en samlet institution 1. januar 2019, og Klatretræet blev lukket 1. maj 2019. Mange børn fra Klatretræet er, efter ønske fra forældrene, overflyttet til Solmarken. Alle tabellerne fra Danmarks Statistik er vedlagt sagen som bilag. En definition og en beskrivelse af variableerne er ligeledes vedlagt som bilag til sagen.

På mødet den 25. marts 2019 (sag nr. 40) har Børneudvalget besluttet at benytte datatrækket fra Danmarks Statistik til at fordele sociale normeringer på daginstitutionsområdet. For andet halvår af 2019 og for hele 2020 modtager følgende syv daginstitutioner budget til sociale normeringer: Planeten, Stjernen, Solmarken, Pelikanen, Lindehuset, Elverhøj og Brumbazzen. Til brug for fordelingen af sociale normeringer, vil forvaltningen bestille datatrækket fra Danmarks Statistik en gang årligt. Udgiften for datatrækket vil være forholdsvis mindre ved bestilling af datatræk for flere områder. Forvaltningen foretager derfor en fælles bestilling for dagtilbuds- og skoleområdet.

Økonomi

Udgiften på 29.020 kr. til datatræk afholdes inden for Børneudvalgets driftsbudgetramme.

Borgmestrepåtegning

Nej.

Behandling

Børneudvalget.

Bilag

Definition og beskrivelse

Tabel 1.1-1.6

Tabel 2

Tabel 3.1-3.6

Punkt 135: Flere mandlige pædagoger i dagtilbud

28.00.00-S00-1-19

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har anmodet om status på målsætningen fra budgetaftalen for 2019 om flere mandlige pædagoger i kommunens dagtilbud. Det fremgår af sagen, at 13% af de ansatte pædagoger i dagtilbud Frederiksberg er mænd. I regionen er andelen 8% og på landsplan er andelen af mandlige pædagoger 6%. I sagen beskrives, hvordan der i Frederiksberg kan gøres yderligere skridt i den hensigt at rekruttere flere mandlige pædagoger. En fornyet status forelægges ultimo 2019.

Beslutning

Børneudvalget,

1. tog orienteringen til efterretning,
2. tiltrådte, at udvalget forelægges fornyet status ultimo 2019.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at status på målsætningen om flere mandlige pædagoger i kommunens dagtilbud tages til efterretning
2. at udvalget forelægges fornyet status ultimo 2019

Sagsfremstilling

Rådmand Balder Mørk Andersen har anmodet om en status på målsætningen fra budgetaftalen for 2019, hvor det indgik, at *"partierne vil også arbejde for, at flere mænd vælger at blive ansat som pædagog i dagtilbuddene på Frederiksberg"*.

Forvaltningen har indhentet data om kønsfordelingen i den aktuelle personalestamme i kommunens dagtilbud. Oplysningerne er hentet i Kommunernes og Regionens løndatakontor. Af oversigten nedenfor fremgår kønsfordelingen mellem uddannede pædagoger i 24 kommunale dagtilbud i Frederiksberg Kommune. Kommunen er ikke arbejdsgiver for ansatte i selvejende dagtilbud og har ikke data om personalestammen, men det er forvaltningens forventning, at fordelingen ikke adskiller sig væsentligt fra de kommunale dagtilbud. Af skemaet fremgår det, at andelen af mandlige pædagoger i dagtilbud højere i Frederiksberg Kommune end i både Region Hovedstaden og i hele landet.

Pædagoger i dagtilbud

	Antal		Procentvis	
	mænd	kvinder	I alt	andel mænd
Frederiksberg Kommune	49	334	383	13%
Region Hovedstaden	785	8.958	9.743	8%
Hele landet	2.067	32.569	34.636	6%

I den hensigt at sikre fler mandlige ansøgere til pædagogstillinger i kommunens dagtilbud, vil forvaltningen afklare med dagtilbudslederne, hvordan tilbuddenes profiler kan fremtræde mere klart i stillingsannoncerne, så annoncerne i højere grad appellerer til begge køn. Forvaltningen har erfaret, at der kan være arbejdsområder, der tiltrækker mandlige pædagoger. For eksempel daginstitutioner med skovafdelinger.

Herudover vil forvaltningen indgå et tættere samarbejde med professionshøjskolen om at gøre praktikforløbene i dagtilbuddene attraktive for begge køn, og dermed øge muligheden for at også færdiguddannede mandlige pædagoger vil være motiveret for at søge stillinger på dagtilbudsområdet.

Udvalget vil få forelagt en fornyet status ultimo 2019.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Børneudvalget.

Punkt 136: Kommunale handlemuligheder i selvejende daginstitutioner

28.03.04-A00-1-19

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg har anmodet om en redegørelse for kommunens handlemuligheder i selvejende daginstitutioner. Af sagen fremgår lovgivningsmæssige og formelle forskelle i drift af henholdsvis kommunale- og en selvejende dagtilbud. Kommunens kompetence og handlemuligheder i forhold til selvejende dagtilbuds vedtægter, driftsaftaler og personaleforhold beskrives. Endelig beskrives kommunens tilsynsforpligtelse i forhold til selvejende og kommunale dagtilbud.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Børneudvalget tager orienteringen om kommunens handlemuligheder i relation til selvejende institutioner til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg har anmodet om en redegørelse for kommunens handlemuligheder i selvejende daginstitutioner. Sagen beskriver, hvilke forskelle der er i driften af henholdsvis en kommunal og en selvejende daginstitution, og herunder ligheder og forskelle i kommunens kompetence og handlemulighed i de to typer af institutioner.

Omkring halvdelen af daginstitutionerne i Frederiksberg Kommune drives som selvejende institutioner. Pladser i de selvejende daginstitutioner indgår i kommunens forsyningsforpligtelse. Driften af de selvejende institutioner er reguleret af en driftsoverenskomst og alle selvejende daginstitution hviler på et sæt af vedtægter, som er godkendt af Kommunalbestyrelsen.

Driftsoverenskomsten indeholder de aftaler, der er indgået mellem Frederiksberg Kommune og den enkelte institutions bestyrelse. Kommunen skal godkende vedtægten og sikre, at den er i overensstemmelse med de fastsatte mål og rammer for dagtilbudsområdet, og at forældre får den indflydelse, de er sikret efter dagtilbudsloven. Vedtægten indeholder også bestemmelser om institutionens drift og valgbarhed til bestyrelsen. Driftsoverenskomsten er således sammen med vedtægten det grundlag, der regulerer driften af den selvejende daginstitution.

Det er Kommunalbestyrelsen, der har beføjelse til at indgå i samarbejde med en bestyrelse om drift af en daginstitution. Det er også Kommunalbestyrelsen, der i samarbejde med bestyrelserne, bestemmer det konkrete indhold i driftsoverenskomsten. De selvejende institutioner i Frederiksberg Kommune har på langt de fleste områder de samme forpligtelser og samme vilkår som de kommunale institutioner, men begrundet i institutionernes status som selvejende, varetager den selvejende bestyrelse som en meget væsentligt forskel arbejdsgiveransvaret i forhold til institutionens ansatte, og der er således områder, hvor kommunen ikke har beføjelser til at træffe beslutninger om institutionens drift.

Driftsoverenskomst

I Frederiksberg Kommune er driftsoverenskomsterne generelt centreret om forhold vedrørende:

- Institutionens forpligtelser i forhold til at indgå som en integreret del af kommunens samlede tilbud på dagtilbudsområdet og efterlevelse af gældende regler på området.
- Bestyrelsens arbejdsgiveransvar og øvrige forpligtelser samt lederens ansvar
- Aftaler om institutionens budget, regnskab, lån og pant
- Aftale vedrørende eventuel opsigelse eller ophør af institutionen og

Et af de punkter, hvor der netop er en afgørende forskel på driften af de kommunale og selvejende daginstitutioner er arbejdsgiveransvaret. I kommunale institutioner er det Frederiksberg Kommune, der har ansvaret for at ansætte de kommunale dagtilbudsledere og medarbejdere. I selvejende dagtilbud er det den enkelte bestyrelse, der har arbejdsgiveransvaret. Det betyder også, at det er bestyrelsen, der ansætter også har kompetence til afskedige medarbejdere. Inden bestyrelsen foretager en endelig ansættelse, skal kommunen dog godkende den kommende leders

uddannelsesbaggrund; jf. §6 -§9 i driftsoverenskomsterne. Ledelsen af den selvejende daginstitution har den daglige pædagogiske og administrative ledelse af daginstitutionen. Ledelsen udøver sin kompetence inden for de rammer, der er fastlagt af institutionsbestyrelsen, og er således ansvarlig over for institutionsbestyrelsen. Dette indebærer, at ledelsen træffer pædagogiske og administrative dispositioner inden for institutionsbestyrelsens beslutninger og forestår den daglige drift. Ledelsen er ansvarlig for, i det daglige, at omsætte og udmønte institutionsbestyrelsens retningslinjer for daginstitutionen til den daglige pædagogiske praksis og til de daglige administrative dispositioner i daginstitutionen.

Ved eventuelle uoverensstemmelser mellem ledelsen og personalet i en selvejende institution, er det bestyrelsen i institutionen, der er ansvarlig, lige som det er bestyrelsens ansvar at foretage eventuelle afskedigelser. Bestyrelsen er ansvarlig for at orientere kommunen, hvis den indleder en afskedigelsessag. Frederiksberg Kommune har således ikke kompetence til at foretage afsked af en medarbejder eller en leder i en selvejende daginstitution; jf. §7, stk. 2 i driftsoverenskomsterne. Forvaltningen kan bidrage med rådgivning og sparring til leder og bestyrelse såfremt det efterspørges, ligesom forvaltningen kan deltage i møder med bestyrelse og ledelse, hvis det er bestyrelsens ønske.

Som det fremgår, er bestyrelsen også ansvarlig for institutionens økonomi, hvor det i de kommunale daginstitutioner er lederen af institutionen. Den selvejende institution modtager et månedligt driftstilskud til dækning af faktiske udgifter, der er afholdt inden for rammerne af budgettet. Herudover modtager den selvejende institution et administrationsbidrag, som skal afholde udgifter til eksempelvis løn- og personaleadministration, bogføring etc. som den selvejende institution almindeligvis får bistand til fra selvvalgt administrationsselskab. Det skal fremhæves, at kommunen - lige som i de kommunale institutioner - har adgang til at regulere institutionens budget i løbet af et budgetår. Det skal oplyses, at det er valgfrit for selvejende institutioner, hvorvidt de ønsker at deltage i kommunens udbud. Hvis de selvejende institutioner ønsker at deltage i udbud, deltager de på samme vilkår som de kommunale institutioner. Uanset om institutionerne deltager i udbuddet, vil budgettet blive justeret i forhold til den opnåede prisreduktion ved udbuddet; jf. §10 - §15 i driftsoverenskomsterne.

Bestyrelsen

Den konkrete ansvarsfordeling i institutionen afhænger af, hvordan bestyrelserne i institutionen er sammensat. Den selvejende institution kan vælge mellem to modeller – en en-strengt bestyrelse eller en to-strengt bestyrelse. Uanset hvilken model den selvejende institution vælger, skal forældrene sikres indflydelse, der som minimum svarer til den indflydelse, forældre til børn i kommunale institutioner har.

1. Den en-strengede model består af en institutionsbestyrelse med et flertal af valgte forældre.
2. Den to-strengede model består af en særskilt forældrebestyrelse ved siden af en institutionsbestyrelse.

Institutionsbestyrelsen i en selvejende institution har både arbejdsgiveransvaret og det økonomiske ansvar. I den en-strengede model får forældrene derfor større beføjelser, end forældrebestyrelser i den to-strengede model og i kommunale daginstitutioner, hvor forældrebestyrelsen ikke har arbejdsgiver- og økonomisk ansvar. I både den en-strengede og i den to-strengede model skal forældrene som minimum have indflydelse på principperne for daginstitutionens arbejde og principperne for anvendelsen af budgetrammen. Det er et fåtal af selvejende daginstitutioner, der har valgt en to-strengt model.

Drift af kommunale og selvejende daginstitutioner

I skemaet nedenfor fremgår de afgørende forskelle mellem kommunale og selvejende daginstitutioner.

	Kommunal daginstitution	Selvejende daginstitution
Lovkrav	Skal efterleve alle lovkrav, herunder bestemmelserne i dagtilbudsloven, offentlighedsloven og forvaltningsloven	Skal efterleve alle lovkrav, herunder bestemmelserne i dagtilbudsloven, offentlighedsloven og forvaltningsloven
Arbejdsgiveransvar	Frederiksberg Kommune	Bestyrelsen
Ansvar for budgettet	Den kommunalt ansatte leder	Bestyrelsen
Bestyrelse	En forældrebestyrelse	Enten en en-strengt model bestående af en institutionsbestyrelse, eller en to-strengt model bestående af en institutionsbestyrelse og en forældrebestyrelse

Tilsyn

Ifølge dagtilbudslovens §5 skal den enkelte kommune føre tilsyn med, om daginstitutionerne efterlever bestemmelserne i dagtilbudsloven. Kommunen skal føre tilsyn med alle kommunens dagtilbud, herunder også de selvejende

daginstitutioner. Tilsynsforpligtelsen retter sig både mod det indholdsmæssige i dagtilbuddene, samt på hvilken måde opgaverne udføres i dagtilbuddene, herunder blandt andet de økonomiske forhold, brandforhold, hygiejne og sundhed. Kernen i tilsynsforpligtelsen er, at kommunen har ansvaret for og pligten til at holde sig informeret om indhold og fremgangsmåde i dagtilbuddene, samt til at forholde sig til denne information i forhold til opgaver, formål og gældende lov. Tilsynet skal sikre, at kommunens dagtilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og at den ydelse, som dagtilbuddet leverer til forældre og børn, er i overensstemmelse med det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har besluttet skal gælde i kommunen. Det er den enkelte kommune, der skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet.

Retningslinjerne for tilsynet i Frederiksberg Kommune er senest besluttet af Kommunalbestyrelsen i 2012. Det er de pædagogiske konsulenter fra dagtilbudsafdelingen, der en gang årligt fører et anmeldt og et uanmeldt tilsyn i alle kommunens dagtilbud. Hvis den pædagogiske konsulent vurderer, at der er forhold, der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen, eller hvis den pædagogiske praksis ikke lever op til det serviceniveau, der er fastsat i kommunen, vil konsulenten søge at løse problemet i samarbejde med lederen. Alt efter problemets karakter, vil den pædagogiske konsulent føre et ekstra tilsyn, eller et skærpet tilsyn. Et skærpet tilsyn vil blive iværksat, hvis der er begrundet mistanke om overtrædelser af straffeloven, herunder mistanke om overgreb på børn i institutionen. Klager fra forældre, presseomtale og mistrivsel blandt børnene, kan også medføre, at der vil blive iværksat skærpet tilsyn i institutionen. De pædagogiske konsulenter i dagtilbudsafdelingen er hver især tilknyttet et antal daginstitutioner. Det er den pædagogiske konsulent, der er tilknyttet den enkelte daginstitution, der fører det anmeldte tilsyn. De uanmeldte og skærpede tilsyn bliver ført af pædagogiske konsulenter, der ikke er tilknyttet institutionerne.

Frederiksberg Kommune har til enhver tid ret til at besigtige og indhente oplysninger om institutionen, og det påhviler institutionen at udarbejde en indberetning om driftsmæssige forhold, på kommunens anmodning; jf. §18-§20.

Opsigelse og ophør

Hvis der er saglige grunde kan Frederiksberg Kommune opsige driftsoverenskomsten med ni måneders varsel (jf. driftsoverenskomsternes §16). Generelt gælder dansk rets almindelige regler i kontraktforholdet mellem den selvejende daginstitutionens bestyrelse og kommunen, herunder misligholdelsesbeføjelser såsom ophævelse på grund af væsentlig misligholdelse (ophør uden varsel) og krav om erstatning, hvis kommunen har lidt tab.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Børneudvalget.

Punkt 137: Fordeling af daginstitutionspladser og evaluering af praksis for anvisning

28.06.04-G01-2-19

Resume

Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen har i perioden 2014 til 2018 behandlet sager, der vedrører andelen af tosprogede børn i kommunale og selvejende daginstitutioner. Blandt andet besluttede Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner generelt skal ske, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 30%. Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at denne ordning skal evalueres efter to år ved at inddrage forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i kommunens daginstitutioner. Den procentvise andel af tosprogede børn, som rettesnor for anvisningen, blev på Kommunalbestyrelsens møde den 11. november 2018 ændret til 25%. Børneudvalget orienteres med denne sag om evalueringen af ordningen, den aktuelle andel af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner og oversigten over, hvor mange forældre, der svarer på spørgsmålet om, hvilket modersmål de taler hjemme.

Beslutning

Udsat efter drøftelse. Udvalget bestilte supplerende oplysninger til belysning af sagen.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. udvalget tager til efterretning, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner sker, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 25%, dog således at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige 25%, konkret i situationer, hvor allerede indmeldte børn har søskende, som har fortrinsret til en plads i samme institution; jf. søskendekriteriet
2. udvalget tager oversigten over antal forældre, der besvarer spørgsmålet om, hvilket modersmål de taler hjemme, til efterretning
3. udvalget tager evalueringen blandt forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i de fire daginstitutioner med den aktuelt højeste andel af tosprogede børn, til efterretning.

Sagsfremstilling

Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen har i perioden 2014 til 2018 behandlet sager, der vedrører andelen af tosprogede børn i kommunale og selvejende daginstitutioner. Blandt andet besluttede Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner skal ske, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 30 %, dog således at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige 30%, konkret i situationer, hvor allerede indmeldte børn har søskende, som har fortrinsret til en plads i samme institution; jf. søskendekriteriet. Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at denne ordning skal evalueres efter to år med inddragelse af forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i kommunens daginstitutioner. Den procentvise andel der anvises plads efter, blev på Kommunalbestyrelsens møde den 11. november 2018 ændret til 25%.

Den seneste fordeling af tosprogede børn

Forvaltningen har opgjort andelen af tosprogede børn for august måned 2019. De fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn er Solmarken, Stjernen, Planeten og Lindehuset. Ingen af de fire institutioner har en andel af tosprogede børn på 25% eller derover.

I de tidligere sagsfremstillinger var de fire institutioner med den højeste andel Solmarken, Stjernen, Klatretræet og Blomsterhaven. Blomsterhaven og Klatretræet er ikke med i opgørelsen for august måned 2019. Blomsterhaven blev lagt sammen med en anden selvejende institution, Planeten, til én samlet institution 1. januar 2019. Klatretræet lukkede den 1. maj 2019, som følge af budgetforliget for budget 2019.

I tabellen nedenfor fremgår andelen af tosprogede børn i de fire institutioner, der i august måned 2019 har den højeste andel af tosprogede børn.

Institution	Procentvis andel af tosprogede børn
Solmarken	22%
Stjernen	15%
Planeten	13%
Lindehuset	10%

Af tabellen nedenfor fremgår det, at ud af de i alt 42 daginstitutioner har en enkelt institution en andel af tosprogede børn på mellem 20 og 25%. Fire institutioner ikke har nogen tosprogede børn indmeldt i institutionen i august måned 2019. Størsteparten af institutionerne har en procentvis andel tosprogede børn på mellem 1 og 9% af de indmeldte børn i institutionerne.

Procentvis andel af tosprogede børn	Antal institutioner
20-25%	1
15-19%	1
10-14%	2
5-9%	21
1-4%	13
0%	4
I alt	42

* Det specialiserede tilbud Magnoliahuset og dagplejen indgår ikke i opgørelsen

Hvor mange forældre oplyser, dansk er hovedsproget i hjemmet

Forældre bliver anmodet om at angive, om dansk er hovedsproget i hjemmet, når de skriver deres barn på venteliste til en daginstitutionsplads. Ud fra denne oplysning sker der en anvisning af pladser, så beslutningen om at andelen af tosprogede børn i den enkelte daginstitution maksimalt kan udgøre 25%, bliver opfyldt.

Siden maj måned 2017 er der skrevet 3.165 antal børn på venteliste til en daginstitution. 472 forældrepar, svarende til 15%, har svaret, at de har et andet sprog end dansk som modersmål, 83% svarer, at dansk er modersmål i hjemmet. 2% har oplyst, at de ikke ønsker at svare. Fordelingen af besvarelserne fremgår af skemaet nedenfor.

Kategori	Antal børn	Procentvis andel
Andet end dansk som modersmål	472	15%
Dansk som modersmål	2.633	83%
Ej oplyst	60	2%
I alt	3.165	100%

Evaluering af ordningen med inddragelse af forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere

På baggrund af Kommunalbestyrelsens beslutning i maj 2017 om at evaluere anvisningsordningen ved at inddrage forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere, har forvaltningen talt med ledere og medarbejdere i de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn i august måned 2019. Forvaltningen har inddraget forældrebestyrelserne gennem en surveyundersøgelse.

Billedet af fordelingen af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner har ændret sig, siden Kommunalbestyrelsens beslutning i maj måned 2017. Blandt andet er Klatretræet og Blomsterhaven lukket i forbindelse med tilpasning af antallet af dagtilbudspladser. To af de fire institutioner, der aktuelt har den højeste andel af tosprogede børn, har modtaget børn fra netop Klatretræet og Blomsterhaven, herunder også flere tosprogede børn. To af de fire institutioner, der aktuelt har den højeste andel af tosprogede børn, var ikke blandt de fire institutioner, der havde den højeste andel i maj måned 2017.

Efter Kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner er blevet implementeret, har der ikke været en efterspørgsel efter pladser fra forældre til tosprogede børn, der ville betyde, at

andelen af tosprogede børn ville overstige 25%. Evalueringen handler således ikke om, hvorvidt ordningen har medført en ændring i andelen af tosprogede børn i institutionerne, men alene om, om lederne har oplevet en ændring. Endvidere handler evalueringen om institutionernes eventuelle udfordringer ved at være de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn i Frederiksberg Kommune.

Samtaler med lederne

Samtalerne med lederne handlede om beslutningen om tilpasningen af pladsanvisningsreglerne, og de eventuelle konsekvenser, den har haft for børnegruppen og pædagogikken i institutionerne. Alle lederne er bekendt med den politiske beslutning om, at pladsanvisningen skal anvise efter, at der maksimalt må være 25% af de indskrevne børn, der har et andet modersmål end dansk.

Ud fra de oplysninger pladsanvisningen har fra forældre, der skriver deres børn op til en daginstitutionsplads, fremgår det, at den procentvise andel af tosprogede børn er faldet i de fire institutioner, siden ordningen trådte i kraft i maj måned 2017. Af samtalerne med lederne fremgår det, at lederne stadig oplever, at der er mange tosprogede børn i deres institution. En af årsagerne kan være, at to af institutionerne, som nævnt, har modtaget mange børn fra Klatretræet og Blomsterhaven. Mange af børnene fra de to institutioner er tosprogede. Inden de modtog børn fra de to institutioner var deres opfattelse, at andelen af tosprogede børn var faldende. Lederne oplever, at der er flere tosprogede børn, end det antal forældrene har angivet, når de har skrevet deres barn på venteliste til en daginstitutionsplads.

Generelt oplever institutionerne fortsat, at alle børn med behov for sprogstimulering bliver tilgodeset, hvis de har sproglige udfordringer. De institutioner, der har en høj andel af tosprogede børn har både før ordningen trådte i kraft, og har fortsat, meget erfaring med pædagogisk praksis i arbejdet med børnene. For eksempel nævner en leder, at det er nødvendigt at arbejde med to pædagogiske spor i hverdagen. Et spor, hvor børn og forældre har brug for mange gentagelser, og et andet spor for børn og forældre, der har anderledes høje forventninger til institutionen. Det bliver også nævnt, at pædagogikken løbende er tilrettelagt efter den børnegruppe, der er på et givet tidspunkt i institutionen, og at det ikke er en udfordring af opretholde en god pædagogisk kvalitet.

Selve sprogstimuleringen af de tosprogede børn, opleves ikke som en udfordring, men det kan derimod den støtte og bistand, tosprogede familier kan have behov for. For eksempel nævner en leder, at forældresamarbejdet fylder meget, og at det er nødvendigt at tale meget konkret og om alle detaljer med forældrene. Forældresamarbejdet tager generelt rigtig lang tid, og det kan være svært at indgå aftaler på grund af de sproglige, men også de kulturelle forskelle. I den kontekst nævner institutionerne, at de havde et godt samarbejde med familiekonsulenterne, der tidligere var ansat forvaltningen, og som hjalp med at forklare forældre med tosprogede børn, hvordan daginstitutioner fungerer i Danmark.

Institutionerne har dog, på hver deres vis, bud på, hvordan de kan løse opgaven; blandt andet har en leder haft succes med at vise billeder til forældrene, i stedet for at skrive; en leder nævner at institutionen har forældre til tosprogede børn i forældrebestyrelsen, og en anden leder holder ind imellem åbent om aftenen for familierne, så de kan høre om de pædagogiske overvejelser personalet har i forhold til for eksempel at lægge børnene til at sove. Projektet har medført, at familierne i institutionen er begyndt at hjælpe hinanden indbyrdes. I det hele taget har lederne meget viden og erfaring, som de gerne vil dele med deres kollegaer.

Der er også to ledere, der har den opfattelse, at der i deres institutioner, er flere etnisk danske børn, som kræver ekstra ressourcer, end i de øvrige institutioner i kommunen. I den sammenhæng kan der være behov at inddrage fagpersoner, som kan bistå med sparring til hele børnegruppen. Helt specifikt nævner de dagtilbudsafdelingens sprogkonsulent.

Der er ikke en ens opfattelse af, om institutionerne er blevet mere attraktive for en bredere kreds af forældre som følge af anvisningsordningen. Desuden er det svært at konkludere, om det er indførelsen af ordningen, eller andre tiltag, der har ændret forældrenes syn på institutionerne. For eksempel er en af institutionerne blevet bygget om, hvilket kan være forklaringen på, at også flere etnisk danske familier søger institutionen. En anden af lederne nævner, at der både før og efter ordningen trådte i kraft, har været en bred kreds af forældre, der har benyttet - og benytter - institutionen. Når forældre besøger institutionen, holder de ikke øje med, om der er mange flersprogede, og det er ikke på det grundlag, forældre vælger institutionen, hvilket er oplevelsen i en af de andre institutioner.

Samtaler med medarbejdere

De medarbejdere, forvaltningen har talt med, er sprogpædagoger i de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn. Sprogpædagoger er pædagoger, der har været på uddannelse, er specialiseret i sprogarbejde, og som kan gå foran i det sprogpædagogiske arbejde i institutionerne.

Sprogpædagogerne kender alle sammen til ordningen om, at der maksimalt må være en vis procentvis andel af tosprogede børn i de enkelte daginstitutioner. Som det er tilfældet med lederne, oplever pædagogerne heller ikke, at antallet af

tosprogede børn i institutionerne er faldet, siden ordningen trådte i kraft i maj måned 2017. To institutioner har, som nævnt, modtaget tosprogede børn fra de to institutioner, Klatretræet og Blomsterhaven, hvilket ifølge pædagogerne også har indflydelse på den aktuelle andel af tosprogede børn i institutionerne.

Ordnningen har ikke betydet, at institutionerne har ændret deres arbejdsmetoder i forhold til at understøtte børnenes sprogudvikling, men en af medarbejderne nævner, at der generelt er kommet mere fokus på børnenes sprog i institutionen. Som det også er beskrevet i den nye dagtilbudslov, bliver der arbejdet med sprog hele dagen i institutionerne og med alle børn, hvad enten de har et eller flere sprog, eller har forskellige former for sprogudfordringer. De tosprogede børn bliver derfor ikke mere tilgodeset, end før ordningen trådte i kraft - alle børn bliver fortsat tilgodeset.

At andelen af tosprogede børn er højere end i de øvrige institutioner i kommunen, synes ikke at have betydning for børnegruppen, men – nævner en af sprogpædagogerne – der er andre omstændigheder end sproget, der har betydning for børnegruppen, for eksempel kulturen. Her nævner de – som lederne – at samarbejdet med forældre til tosprogede børn kræver en større indsats i forhold til samarbejdet med forældre til etnisk danske børn. Så en udfordring er der, men samtidig er det også sprogpædagogernes opfattelse, at medarbejderne anser det for at være inspirerende; blandt andet fordi det er med til at øge medarbejdernes fokus på den inkluderende og differentierede tilgang til praksis.

Pædagogisk har medarbejderne stor fokus på at sætte ord på alt, hvad de foretager sig med børnene, gentagelser, at forklare tingene på mange forskellige måder, og at give de tosprogede børn en-til-en-besked. Det er vigtigt, at børnene har nogle tydelige rammer, og en tydelig hverdag, men det er især, det der er udover arbejdet med sproget, der fylder. For eksempel at fortælle forældrene om, hvordan daginstitutioner fungerer i Danmark, herunder hvordan personalet arbejder med børnene. Forældrene har også behov for at drøfte, hvilke pædagogiske tiltag, det ville være hensigtsmæssigt at gøre hjemme med barnet. Efter sprogpædagogernes opfattelse, er der nogle normer og værdier i Danmark, som er anderledes, end dem de er vant til. Blandt andet drøfter pædagoger og forældre, hvad et barn må, kan og skal, når det går i børnehave. Det bliver også nævnt, at der er situationer, der kan være sværere for et tosproget barn. For eksempel i legerelationer, hvor de kan have svært ved at følge med, når legen udvikler sig, og dermed svært ved at bidrage i legene, og at forstå legenes konstruktioner. Det er opfattelsen, at dette har baggrund i en anderledes eller manglende legekultur i hjemmet.

Sprogpædagogernes oplevelse af, om institutionen i højere grad er attraktiv for en bredere kreds af forældre, end før ordningen trådte i kraft er lige så forskellig som ledernes, men den enkelte sprogpædagog har i store træk samme opfattelse som deres leder.

Interviewguiden, der er benyttet ved interviews af lederne og medarbejderne er vedlagt sagen som bilag.

Survey med forældrebestyrelsen

Forældrebestyrelserne er blevet spurgt til deres holdning til den del af anvisningsreglerne, der vedrører fordelingen af tosprogede børn i daginstitutionerne. To af forældrebestyrelserne oplever ikke, anvisningsordningen har betydet en ændring for børnesammensætningen, og de to andre forældrebestyrelser har ikke kendskab til, om ordningen har haft betydning. En holdning er, at tosprogede børn ikke anses som en udfordring, og at opdelingen ikke virker hensigtsmæssig i forhold til sprogforskning og sprogtiltag. En anden holdning er, at det er en udfordring med en høj andel af tosprogede børn i institutionen, da det betyder, der ikke er så mange etnisk danske børn, de kan spejle sig i.

Som lederne og medarbejderne pointerer, mener forældrebestyrelserne generelt, at det er svært at konkludere om indførelsen af anvisningsordningen har betydet, at institutionen er blevet attraktiv for en bredere kreds af forældre, end før ordningen trådte i kraft.

Sammenfatning

Med anvisning efter den model, der er besluttet af Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017, er andelen tosprogede børn i kommunens institutioner faldet, og andelen ligger under 25%. I forhold til sprogarbejdet har institutionerne hele tiden haft - og har stadig - fokus på, at alle børn udvikler deres sprog, og at institutionerne er faglig godt rustet til opgaven. Det er også forvaltningens opfattelse, at institutionerne ikke ser det som en isoleret og ekstra ressourcekrævende opgave at arbejde med tosprogede børns sprog. Der, hvor der kan være udfordringer for institutionerne, er i samarbejdet med forældrene, hvor personalet bruger mange ressourcer på at formidle det danske system og de normer, der gælder i institutionen og i samfundet generelt. Personalets arbejde med relationen og samarbejdet med forældrene er en vedvarende indsats, der kræver betydelige ressourcer fra personalet.

Forvaltningen har stor fokus på de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn. Blandt andet har institutionerne de seneste to år været en del af et projekt i Frederiksberg Kommunes mønsterbryderindsats målrettet børn i potentielt udsatte positioner. Derudover har Kommunalbestyrelsen den 26. august 2019 besluttet, at iværksætte projektet "Hånd i hånd med forældre" i mønsterbryder regi. Projektets formål er at identificere, opspore og understøtte de udsatte

børn og deres familier ved at iværksætte indsatser mellem forældre, en primær pædagog i barnets daginstitution og i tæt samspil med relevante samarbejdspartnere, der har kendskab til familien. I projektet vil der netop være fokus på de mest udsatte børn og familier, på hvordan forældrene kan håndtere forælderrollen og relationen til deres barn, og på et tværfagligt samarbejde omkring familien, så den oplever et trygt og sammenhængende forløb. Projektet vil blive gennemført i de dagtilbud i Frederiksberg Kommune, der på tidspunktet for projektets ansøgning modtog sociale normeringer, og hvor der er flest børn og familier i udsatte positioner. Forvaltningen vil således fortsat være opmærksom på, at der er institutioner med børn og familier, der har behov for ekstra støtte og bistand for at kunne håndtere forælderrollen, og for at kunne klare sig generelt i samfundet.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Historik

Børneudvalget_2018-21, 16. september 2019, pkt. 119:

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at udvalget tager til efterretning, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner sker, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 25%, dog således at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige 25%, konkret i situationer, hvor allerede indmeldte børn har søskende, som har fortrinsret til en plads i samme institution; jf. søskendekriteriet
2. at udvalget tager oversigten over antal forældre, der besvarer spørgsmålet om, hvilket modersmål de taler hjemme, til efterretning
3. at udvalget tager evalueringen blandt forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i de fire daginstitutioner med den aktuelt højeste andel af tosprogede børn, til efterretning.

Udsat.

Bilag

Spørgsmål til ledere

Spørgsmål til medarbejdere

Punkt 138: Handleplan for Handicappolitikken 2020

27.00.00-P22-1-18

Resume

I sagen forelægges udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalg, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med henblik på drøftelse. Handleplanen har til formål at understøtte implementeringen af handicappolitikken 2019 - 2022.

Beslutning

Børneudvalget drøftede udkastet og havde ingen bemærkninger.

Indstilling

Socialudvalget indstiller, at udvalget drøfter udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 (bilag 1) med henblik på eventuelle høringssvar.

Sagsfremstilling

Socialudvalget besluttede den 16. september 2019 (pkt. 85) at sende udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 (bilag 1) til høring i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalg, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet. Hvis Handicaprådet har særskilte bemærkninger forelægges disse de relevante udvalg forud for Socialudvalgets endelige godkendelse af handleplanen inden årets udgang.

Kommunalbestyrelsen godkendte d. 27. august 2018 (pkt.175) Frederiksberg Kommunes Handicappolitik 2019-2022. For at udmønte denne politik udarbejdes etårige handicaphandleplaner, der er bygget op om politikken målsætninger, og som har til formål at understøtte implementeringen af disse. Dette er således også formålet med Handicappolitikken Handleplanen 2020.

Handicappolitikken bygger på principper om mangfoldighed, tilgængelighed, inklusion og aktivt medborgerskab, og har en ambition om, at alle borgere har mulighed for at bidrage med deres ressourcer. Den enkelte borger skal støttes i at håndtere og nedbryde barrierer, der begrænser dem i at bidrage og deltage i samfundet på lige fod med andre. I løbet af perioden 2019 - 2022 er det derfor målet i handicappolitikken, at en større andel af borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser;

- udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser
- har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere
- er aktive i samfunds-, forenings- og det demokratiske liv
- gennemfører en ungdoms- og videreuddannelse
- er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet
- lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer
- møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange.

Indsatserne i Handicappolitikken Handleplan 2020 er bygget op om disse mål, som komplementerer hinanden. Målet om at møde en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange er i praksis en tværgående opgave, og flere af indsatserne vil således integrere dette perspektiv i de konkrete tiltag. Udover Handicappolitikken Handleplan udmøntes politikken også i det daglige arbejde og understøttes af øvrige politikker.

Proces for tilblivelse af handleplan

Udarbejdelsen af Handicappolitikken Handleplan 2020 er sket i tæt dialog med interne og eksterne samarbejdspartnere, herunder Frederiksberg Handicapråd og på tværs af forvaltningens områder. På en workshop den 24. maj 2019 med Handicaprådet var der bred enighed om, at der ikke var behov for større ændringer i forhold til den eksisterende handleplan 2019. Frem for at udvikle mange nye indsatser anså Handicaprådet, at nogle af de eksisterende indsatser kunne udbygges og videreudvikles. Input fra workshoppen er taget med i det videre arbejde med tilblivelsen af forslag til ny handleplan.

Handleplanens fokus

Udgangspunktet for handleplanen er, at der er behov for en bred vifte af indsatser. Handicappolitikens Handleplan 2020 består således af 17 konkrete tiltag, som er bygget op om de enkelte mål i Handicappolitikken 2019 - 2022. Indsatserne vil i praksis have effekt på flere af handicappolitikens mål og vil komplementere hinanden.

Handleplanen indledes også med en beskrivelse af de mange og ofte lovbestemte indsatser for borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der foregår hver dag og/eller har politisk opmærksomhed på de forskellige forvaltningsområder, som er en del af kerneindsatsen. Indsatserne i handleplanen udmøntes således sideløbende med og som supplement til kerneindsatserne.

Handleplanens forslag til 17 tiltag er især koncentreret om Handicappolitikens mål 1: At en større andel af borgere med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser og mål 5: Om at en større andel af borgere med funktionsnedsættelser er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet.

Sammenlignet med handleplanen for 2019 er der ikke sket markante ændringer, idet en del af indsatserne ligeledes var koncentreret om ovenstående to mål. Handleplanen for 2019 indeholdt 17 tiltag, mens udkast til handleplan 2020 ligeledes har 17 forslag til tiltag. I handleplan 2020 er der videreført 12 indsatser fra handleplan 2019. Disse indgår i ny handleplan som indsats nummer: 1, 3, 4, 5, 8, 9, 11,12,13,15,16 og17. Der er ligeledes forslag om at igangsætte 5 nye tiltag i handleplan 2020. Det drejer sig om indsats nr. 2 "Etablering af en ledsagerordning for borgere over 67 år", nr. 6 "Initiativer i Parasport Frederiksberg", nr. 7 "Åbent idrætsanlæg ved CBS", nr. 10 "Digital løsning til øget social inklusion" og nr. 14 "Job på særlige vilkår - fokus på screening af fysiske og psykiske handicap". Disse er primært fordelt på områderne Kultur- og Fritid og Arbejdsmarkedsområdet. Der er tale om tiltag, der bygger videre på de hidtidige indsatser.

Videre proces

Proces for høring og endelig godkendelse af Handicappolitikens Handleplan 2020 er: Høring af udkast til handleplan i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By - og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet. Herefter forelægges høringssvar til handleplan og forslag til revideret handleplan for de relevante fagudvalg. Socialudvalget vil inden årets udgang endeligt godkende handleplanen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Høring af udkast til Handicappolitikens Handleplan 2020 i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By - og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 23. september 2019. Forelæggelse af høringssvar og forslag til revideret handleplan i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By - og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 28. oktober 2019.

Endelig godkendelse i Socialudvalget inden årets udgang.

Bilag

Handicappolitikens Handleplan 2020